

www.mevzuattakip.com.tr

Devlet Memurunun Kendi Ürettiği Sanat Eserlerini Satış Sözleşmesi Sunarak Satması

Bu görüş; devlet memurunun kendi ürettiği sanat eserlerini satış sözleşmesi sunarak satması ile ilgilidir.

T.C.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

07/07/2025

Sayı: E-53773008-622.02-12932700

Konu: Görüş (Devlet Memurunun Kendi Ürettiği Sanat Eserlerini Satış Sözleşmesi Sunarak Satması)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Belediyenizde 657 sayılı Kanuna tabi görev yapmakta olan personelin sanatla ilgili kişisel bir ilgi alanının bulunmakta olduğundan bahisle kendi ürettiği sanat eserlerini (resim, heykel, el sanatı vb.) satış sözleşmesi sunarak satıp satamayacağına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesinde; "*Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen*

alacakları görevler hariç). Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.

Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri ile özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.

Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler." hükmü yer almaktadır. Diğer taraftan, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun;

1 inci maddesinde, "Bu Kanunun amacı, fikir ve sanat eserlerini meydana getiren eser sahipleri ile bu eserleri icra eden veya yorumlayan icracı sanatçıların, seslerin ilk tespitini yapan fonogram yapımcıları ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcıların ve radyo-televizyon kuruluşlarının ürünleri üzerindeki manevi ve mali haklarını belirlemek, korumak, bu ürünlerden yararlanma şartlarını düzenlemek, öngörülen esas ve usullere aykırı yararlanma halinde yaptırımları tespit etmektir." hükmü,

1/A maddesinde, "Bu Kanun, fikir ve sanat eserlerini meydana getiren eser sahipleri ile bu eserleri icra eden veya yorumlayan icracı sanatçıların, seslerin ilk tespitini yapan fonogram yapımcıları ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcıların ve radyo-televizyon kuruluşlarının ürünleri üzerindeki manevi ve mali haklarını, bu haklara ilişkin tasarruf esas ve usullerini, yargı yollarını ve yaptırımları ile Kültür Bakanlığının görev, yetki ve sorumluluğunu kapsamaktadır." hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, mezkûr Kanunun 1/B maddesinde eser; sahibinin hususiyetini taşıyan ve ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her nevi fikir ve sanat mahsulleri olarak tanımlanmaktadır.

Yine mezkûr Kanunun 18 inci maddesinde, "*Bir eserin yapımcısı veya yayımcısı, ancak eserin sahibi ile yapacağı sözleşmeye göre mali hakları kullanabilir."* hükmü yer almaktadır.

Telif hakkı, kişinin her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği ürünler üzerinde hukuken sağlanan haklardır. Bu minvalde telif ücreti, bir eser üreten kişinin eserinin telif haklarını devretmesi karşılığı aldığı ücreti ifade etmektedir. Ticari kazanç ise, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançları ifade etmektedir. Bir sanat eseri meydana getiren Devlet memurunun telif ücreti alması 657 sayılı Kanunun yukarıda yer verilen "gelir getirici iş yasağına" girmemektedir.

Ayrıca, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işletene "tacir" denileceği ister gezici olsunlar ister bir dükkânda veya bir sokağın muayyen yerlerinde sabit bulunsunlar, iktisadi faaliyeti nakdi sermayesinden ziyade bedeni çalışmasına dayanan ve kazancı ancak geçimini sağlamaya yetecek derecede az olan sanat ve ticaret sahipleri tacir değil "esnaf" sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki hükümler ve açıklamalar çerçevesinde; resim, heykel, el sanatı vb. sanat eserlerinin

5846 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi, mesai saatleri dışında icra edilmesi, bu faaliyetten 5846 sayılı Kanun kapsamında elde edilen mali haklar haricinde herhangi bir ticari kazanç sağlanmaması, herhangi bir akit ile işverene bağlanılmaması ve sosyal güvenlik kuruluşlarından biriyle ilişkilendirilmemesi halinde mümkün olabileceği, söz konusu faaliyetlerin şirketlere sipariş ve bir ücret karşılığında yapılması halinde ise 657 sayılı Kanunun 28 inci maddesi kapsamında yasak bir faaliyet olarak değerlendirilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA